

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

АПАРАТНЕ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Галузь знань	27 Транспорт
Шифр та назва спеціальності	275 Транспортні технології (за видами)
Назва освітньо-професійної програми	Транспортні технології (на автомобільному транспорти)
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Електроніки, автоматизації та метрології
Кафедра	Електроніки, транспортних технологій та логістики
Статус освітньої компоненти	ОК-12 ОПП «Транспортні технології (на автомобільному транспорти)»
Форма навчання	Денна

ВИКЛАДАЧІ

Волянський Сергій Володимирович

sergey.v2003@gmail.com

Старший викладач кафедри метрології, якості та стандартизації

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Анотація до освітньої компоненти

Курс «Апаратне та програмне забезпечення інформаційних систем» є одним із основних засобів розвитку логічного й алгоритмічного мислення студентів, формує необхідні навички програмування, які достатні для опрацювання завдань, пов’язаних з їх подальшою практичною діяльністю. Оволодіння мовами програмування дає можливість застосовувати їх для використання загально інженерних та спеціальних дисциплін, для аналізу і моделюванню пристроїв, процесів і явищ, пошуків оптимальних рішень з метою підвищення ефективності виробництва і вибору найкращих способів реалізації цих рішень, опрацювання і аналізу результатів експериментів.

Мета освітньої компоненти	Навчання базовим знанням програмування, в обсязі, необхідному для формування вміння застосовувати мови програмування для аналізу різноманітних явищ у професійній діяльності.
Компетентності, формуванню яких сприяє освітня компонента	ЗК5. Навики використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами. ЗК11. Здатність працювати автономна та в команді. СК-1 Здатність аналізувати та прогнозувати параметри і показники функціонування транспортних систем та технологій з урахуванням впливу зовнішнього середовища. СК-14 Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, автоматизовані системи керування та геоінформаційні системи при організації перевізного процесу.
Результати навчання	РН 5. Застосовувати, використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології для розв'язання практичних завдань з організації перевезень та проєктування транспортних технологій. РН 6. Досліджувати транспортні процеси, експериментувати, аналізувати та оцінювати параметри транспортних систем та технологій. РН 8. Розробляти, проєктувати, управляти проектами у сфері транспортних систем та технологій. РН 24. Вибирати інформаційні системи для організації перевезень. Експлуатувати автоматизовані системи керування та навігаційні системи у перевізному процесі. Використовувати електронні карти.
Обсяг освітньої компоненти	Загальний обсяг освітньої компоненти: 6 кредитів ЄКТС (120 годин).
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Терміни викладання освітньої компоненти	Освітня компонента викладається на 1-му та 2-му курсі

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Тема 1.1	<i>Основні відомості про програмування</i> Вступ. Етапи розвитку комп’ютерної техніки та мов програмування. Методи числення. Блок-схеми
Тема 1.2.	<i>Мова програмування C++</i> Загальна структура С-програми. Змінні, константи та типи даних
Тема 1.3.	<i>Використання визначених символічних констант</i> Визначення символічних констант і макросів директиви препроцесора

Тема 1.4.	<i>Дії: що робить програма</i> Оператори та засоби введення та виводу даних. Запис та використання розрахунків (формул)
Тема 1.5.	<i>Умовні оператори</i> Форми запису умов та логічних виразів. Використання всіх форм запису умовного оператора if. Принципи використання умовного оператора switch
Тема 1.6.	<i>Оператори циклів</i> Особливості роботи з циклами. Оператор циклу for (перелічення) Оператор циклу while (з перед умовою). Оператор циклу do-while (з після умовою)
Тема 1.7.	<i>Функції та процедури</i> Загальні поняття про функцій та процедур. Опис та особливості використання функцій та процедур
Тема 1.8.	<i>Структури даних</i> Способи реалізації структур даних. Відмінність між формальними та фактичними параметрами Призначення хеш-таблиць. Призначення масивів, списків, стеків, черг
Тема 2.1.	<i>Об'єкти</i> Загальні відомості про об'єктне програмування. Властивості та дії з об'єктами
Тема 2.2.	<i>Вкладка Standard</i> Робота з об'єктами для створення інтерфейсу вікон
Тема 2.3.	<i>Вкладка Additional</i> Робота з додатковими об'єктами, які розширяють можливості для створення інтерфейсу вікон
Тема 2.4.	<i>Вкладка Win32</i> Об'єкти, які забезпечують підключення до програми інтерфейсних елементів, що використовуються у попередніх версіях
Тема 2.5.	<i>Вкладка Dialogs</i> Об'єкти, які дозволяють створювати діалоги з користувачем програми
Тема 2.6.	<i>Вкладка TeeChart</i> Перелік об'єктів (бібліотек) побудови графіків
Тема 2.7.	<i>Вкладка InterBase</i> Загальний опис основних компонентів для роботи з таблицями баз даних
Тема 2.8.	<i>Вкладка DBE</i> Доданкові об'єкти для роботи з базами даних
Тема 3.1.	<i>Систему MatLAB</i> Введення в систему MatLAB. Особливості використання калькуляторного режиму

Тема 3.2.	Прості арифметичні дії Запис та використання змінних, констант та математичних операцій
Тема 3.3.	Спеціальні математичні функції Використання загальних та спеціальних функцій.
Тема 3.4.	Матриці Принципи роботи з матрицями
Тема 3.5.	Графіки Використання функцій побудови графіків. Налаштування параметрів та поля виводу графіків
Тема 3.6.	Оператори управління обчислювальним процесом Основні оператори для автоматизації розрахунків
Тема 3.7.	Створення M-файлів в середовищі MatLAB Використання редактора script-файлів для автоматизації розрахунків
Тема 4.1.	Введення в мову програмування PYTHON Структура програми. Редактори для роботи. Типи даних та оператори введення та виводу
Тема 4.2.	Розгалуження Використання умовних операторів
Тема 4.3.	Цикли Оператори циклічних конструкцій
Тема 4.4.	Масиви Використання даних типу масиви
Тема 4.5.	Функції Створення та використання функцій користувача
Тема 4.6.	Комплексні числа Особливості роботи з комплексними типами даних
Тема 4.7.	Стандартні модулі Перелік модулів, об'єктів, підпрограм для вирішення близьких за тематикою задач засобами мови Python Використання вбудованих модулів (написані на мові C), які забезпечують доступ до функціональних можливостей системи, а також модулів, написані на Python, які забезпечують стандартизовані рішення для багатьох проблем, які виникають у щоденному програмуванні.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Войтенко В.В. Морозов А.В. Теорія та практика (мова C++). — Житомир, 2002.
2. Винник В. Ю. Основи програмування мовою Сі++. — Житомир, 2008.
3. Лазарєв Ю. Ф. Довідник з MATLAB / Електронний навчальний посібник з курсового і дипломного проектування. — К.: НТУУ "КПІ", 2013. – 132 с.
4. А. В. Яковенко; Універсальний математичний пакет MATLAB і типові задачі обчислюальної математики – Київ: КПІ ім. І.Сікорського, 2018. -195с.
5. Костюченко А.О. Основи програмування мовою Python: навчальний посібник. Ч.: ФОП Баликіна С.М., 2020. 180 с.
6. Юрченко I.B., Сікора В.С. Програмування мовою Python: навчальний посібник. – Чернівці. Чернівецький національний університет, 2022.-104с.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОНСУЛЬТАЦІЇ

Щосереди з 11⁵⁰ до 13¹⁰ год., ауд. 215 – ст.викл. С.В. Волянський

ЗАГАЛЬНА СХЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЕКТС	Оцінка за національною шкалою		Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку	
90-100	A	Відмінно		
82-89	B	Добре		
74-81	C			
64-73	D			
60-63	E	Задовільно		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання	<i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-балльною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів.</i>
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітньої компоненти	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням освітньої компоненти	

ПОЛІТИКА ОПАНУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Відвідування: Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах освітньої компоненти. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен/залик) є обов'язковою. При проведенні занять в онлайн режимі, присутність здобувача враховується у разі відкритого вікна.

Дотримання принципів академічної добросердечності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах освітньої компоненти, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної добросердечності. При виявленні плагіату робота не оцінюється, а виконується повторно зі зміною завдань.

Умови зарахування пропущених занять: наявність конспекту та індивідуального завдання.

Інші умови: Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle.